

4) перевірка правильності обліку та відображення в облікових регістрах і документах даних за напрямом перевірки;

5) проміжний висновок щодо організації та методики ведення бухгалтерського обліку;

6) проведення та узагальнення даних комплексного аналізу за напрямом перевірки;

7) складання внутрішнього аудиторського висновку який повинен містити рекомендації щодо підвищення ефективності системи бухгалтерського обліку, внутрігосподарського контролю та прийняття управлінських рішень за окремими напрямками перевірки.

Запропонована форма робочого документу є універсальною, тому легко може змінюватися в залежності від специфіки діяльності організації, обраного напрямку перевірки, а також дозволяє систематизувати аудиторські докази та проводити перевірку достовірності інформації за найбільш важливими ділянками контролю і обліку.

Одержані результати свідчать про досягнення поставленої мети і дають змогу зробити висновок про те що робочу документацію необхідно оформлювати у вигляді уніфікованих бланків (таблиць) або стандартних форм з можливістю їх корегування та затвердження внесених в них змін керівником СВА. Використання запропонованої форми уніфікованого вузькопрофільного робочого документу внутрішнього аудитора дозволить дати комплексну оцінку ступеню довіри системі бухгалтерського обліку та рівню надійності системи внутрішнього контролю в організаціях, установах. Практична значимість результатів дослідження визначається тим, що використання наданих у статті рекомендацій з організації і технології внутрішніх аудиторських перевірок дозволить підвищити ефективність системи бухгалтерського обліку та управління підприємством. Отримані у ході дослідження результати є універсальними і можуть бути застосовані на підприємствах різних форм власності, де створюється СВА.

Література

1. Постанова «Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади від 28 вересня 2011 р. N 1001 // Офіційний вісник України від 07.10.2011, № 75, стор. 77

2. Офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Методичні рекомендації з організації внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах» від 19.09.2011 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ssmc.gov.ua/press/news/dkcpfr_pidgotuvala_metodichni_rekomendaciyi

3. Внутренний аудит: зарубежный опыт [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.pbk-spb.ru/docs/01-audit_12.htm

4. Евдокимова А. В. Внутренний аудит и контроль финансово-хозяйственной деятельности организации / А.В. Евдокимова, И.Н. Пашкина. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2009. – 208 с.

5. Жминько С. И. Внутренний аудит / С.И. Жминько, О.И. Швырёва, М.Ф. Сафонова. – Ростов н/Д : Феникс, 2008. – 316 с.

6. Пугачёв В. В. Внутренний аудит и контроль. Организация внутреннего аудита в условиях экономического кризиса / В.В. Пугачёв. – М.: Дело и Сервис, 2010. – 224 с.

7. Сметанко О.В. Документування роботи служби внутрішнього аудиту / О.В. Сметанко // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – Луцьк. 2010. – С. 304 -312.

8. Сметанко О.В. Узагальнення результатів роботи служби внутрішнього аудиту / О.В. Сметанко // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції. Київ: НУВГП, 2010. – 574 с.

9. Соколов Б.Н. Внутренний аудит и контроль: организация, методика, практика / Б.Н. Соколов. – М.: Издательский Дом «Бухгалтерский учет», 2010. – 272 с.

Рецензент докт. екон. наук, професор С.П. Наливайченко

658.152:330.332.5

Болдирева Л.М., к.е.н., доцент,

Марушак О.І., магістр,

Полтавський національний технічний університет імені Ю.Кондратюка

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

За сучасних ринкових умов господарювання та розвитку вітчизняної економіки ефективне управління інвестиційною діяльністю підприємства стає основою успішного вирішення проблеми забезпечення здійснення реальних інвестицій. Успішне функціонування системи інвестиційного менеджменту на будь-якому підприємстві залежить насамперед від ефективності його

організаційного та інформаційного забезпечення. Головною метою управління інвестиційною діяльністю підприємства є отримання можливого максимального прибутку не тільки в поточному, а й у перспективному періодах. Це вимагає розробки таких задач системи управління, які сприяють реалізації головної мети інноваційної діяльності. Щоб вплинути на показник інвестиційної привабливості підприємства для майбутнього інвестора підприємство має бути забезпечене високоякісним обладнанням, максимально автоматизувати роботу і звести до мінімуму важку фізичну малоефективну працю. Також необхідно забезпечити вчасну реалізацію продукції та постійно слідкувати за місцем підприємства на ринку [1, с.4-5].

Дослідження з проблем інвестиційної діяльності знайшли відображення у наукових працях таких вітчизняних вчених як Погасія С.О. [7], Скібіцького О.М. [3], Краус Н.М. [1], Федулової І.В. [5], Чорної Л.О., Федоренко В.Г. [4, 6], Польшакова В.І. [2], Бланка І.А., Шкурпія О.В. [8], Жаворонкової Г.В. та ін.

Метою публікації є розробка напрямів вдосконалення ефективності системи інвестиційного менеджменту на ПАТ «Охтирський пивоварний завод».

Складність світової економіки, а також різноманіття можливостей, що відкриваються перед компаніями в різних країнах, приводить до того, що компанії часто приймають рішення про використання прямого інвестування як способу виходу на міжнародний ринок. При цьому рішення про прямі іноземні інвестиції залежить від багатьох факторів, які можуть бути віднесені до трьох категорій: фактори попиту, фактори пропозиції та політичні фактори (табл. 1) [2, с.5].

Таблиця 1

Фактори, що впливають на ухвалення рішень стосовно прямих іноземних інвестицій

Фактори пропозиції	Фактори попиту	Політичні фактори
Витрати на виробництво	Доступ споживачів до товарів (послуг) компанії	Можливість обійти торговельні обмеження
Логістика	Маркетингові переваги	Фактори, що стимулюють економічне зростання
Наявність ресурсів	Використання конкурентних переваг	
Доступ до технологій	Мобільність замовників	

Досліджуване ПАТ «Охтирський пивоварний завод» являється структурною одиницею ЗАТ «Оболонь» і має права юридичної особи. Здійснює виробничу, науково-дослідну і комерційну діяльність з метою отримання прибутку, тощо. Головним предметом діяльності є: виробництво та реалізація пива, солоду, сиропів, соків, вуглекислоти, безалкогольних та слабоалкогольних напоїв, мінеральних та столових вод.

Ретроспективний аналіз техніко-економічних показників діяльності досліджуваного ПАТ «Охтирський пивоварний завод» за період 2008-2010 рр. свідчить про покращилися майже всіх показників. Середня вартість сукупного капіталу в 2010 р. порівняно з 2009 р. зросла на 1645,5 тис. грн. або на 11,03%. Середня вартість основних засобів у 2009 р. порівняно з 2008 р. зросла на 1100 тис. грн. або на 3,83%, у 2010 р. порівняно з 2009 р. на 1637,5 тис. грн. або на 5,49%.

Як негативне варто відмітити, що на заводі спостерігається постійне збільшення собівартості продукції. Так у 2009 р. порівняно з 2008 р. на 1532 тис. грн. або на 3,56%, у 2010 р. порівняно з 2009 р. на 113433 тис. грн. або на 30,11%. Чистий дохід від реалізації продукції у 2009 р. порівняно з 2008 р. зменшився на 1039 тис. грн. або на 1,66%; у 2010 р. порівняно з 2009 р. збільшився на 16060 тис. грн. або на 35,07%. Причиною таких зрушень слугувало зменшення обсягу виробництва продукції у 2008 р. на 787 тис. грн. або на 1,66% та збільшення його значення у 2010 р. на 13954,8 тис. грн. або на 30%. В 2010 р. у порівнянні з 2009 р. збільшилися: прибуток від операційної діяльності на 3045 тис. грн. або на 60,16%, від звичайної діяльності до оподаткування – на 2751 тис. грн. або на 246,51%; чистий прибуток – на 2000 тис. грн. або на 339,56%. Показник фондовіддачі збільшився за 2010 р. на 0,44 грн./грн. або на 28,39%, отже на підприємстві ефективно використовуються основні виробничі фонди підприємства. Значення коефіцієнта оновлення за 2008-2009 рр. зменшилося на 36,36% або на 0,02, але у наступному періоді 2009-2010 рр., коли значення значно зросло на 200% або на 0,07. Рентабельність сукупного капіталу у 2009 році порівняно з попереднім зменшилася на 1,10%, або на 12,81%, проте у 2010 р. порівняно з 2008 р. її значення зросло на 15,87% або на 212,08%. Операційна рентабельність продажу у 2009 р. порівняно з 2008 р. зменшилася на 0,43%, а у 2010 р. порівняно з 2009 р. збільшилася на 3,85% або на 92,87%.

Таким чином, провівши аналіз техніко-економічних показників підприємства за 2008-2010 рр., можна зробити висновок, що в цілому ПАТ «Охтирський пивоварний завод» є рентабельним і обсяг реалізації продукції сталий та постійно зростає. Частка власного капіталу, основні засоби та оборотні активи зросли, що призвело до збільшення обсягу реалізації продукції та чистого доходу ПАТ «Охтирський пивоварний завод». Значно покращилися фінансові результати підприємства, показники ефективності використання ресурсів та рентабельності, що яскраво свідчить про інвестиційну привабливість досліджуваного підприємства.

Підприємство потребує значних інвестицій в технічне і технологічне оновлення, в т.ч. на покращення смакових якостей пива, збільшення обсягів продаж, покращення культури виробництва, комп'ютеризацію, забезпечення економії ресурсів. Підприємство потребує у деяких випадках заміни важкої ручної праці автоматизованою. На жаль, на ПАТ «ОПЗ» не передбачений ні відділ, ні окрема посада менеджера з інвестиційної діяльності. Питаннями з інвестування займається в рівних частках займається директор з виробництва, голова правління, комерційний директор та головний інженер.

Взагалі підприємство змушене само забезпечувати себе додатковими коштами та ресурсами через взяття кредитів у банку під заставу майна заводу, що є досить ризиковим фактором. Майже все обладнання «Охтирському пивоварному заводу» надходить від ЗАТ «Оболонь», але воно є застарілим та енегromістким. З 2011 р. підприємство поступово намагається вийти на міжнародні ринки Білорусії, Росії та Молдови. За для цього проведено сертифікацію виробництва по системі менеджменту якості на підставі вимог стандартів серії ISO 9001:2000.

Асортимент власної продукції включає: різноманітне охтирське пиво – 550 тис. дал., безалкогольний напій «Живчик» – 1090,0 тис. дал., питна вода – 100,0 дал., солод пивоварний – 1172,5 т. Формування стратегії і тактики ринкової політики заводу відбувається через канали розподілу: дистриб'ютори ПАТ «Оболонь» – 98,6%; власна реалізація – 1,4%; продаж через автокрамниці – 1,1%; приватні підприємці – 0,2%; фірмова торгівля – 0,1%.

Для аналізу інвестиційного менеджменту ПАТ «Охтирський пивоварний завод» розрахуємо показники структури капіталу або фінансової стійкості, характеризуючі ступінь захищеності кредиторів й інвесторів, що мають довгострокові вкладення в підприємство:

– коефіцієнт автономії у 2010 р. порівняно з 2008 р. збільшився на 0,05 або на 20% , але порівняно з 2009 р. зріс на 0,04 або 16% і становить 0,34, що свідчить про не оптимальність величини власного капіталу в активах підприємства;

– коефіцієнт концентрації залученого капіталу у 2010 р. порівняно з 2008 р. зменшився на 0,05, а порівняно з 2009 р. – на 0,04 і становить 0,66, що свідчить про не оптимальному величину залученого капіталу в активах підприємства;

– коефіцієнт заборгованості у 2010 р. порівняно з 2008 р. зменшився на 0,11 або на 5,3%, що свідчить про зменшення заборгованості підприємства, а порівняно з 2009 р. цей показник зменшився на 0,32 або 14%, що вказує на значне зменшення заборгованості.

– коефіцієнт забезпеченості запасів у 2010 р. становить – 1,1, проти 2008 р. і 2009 р. відповідно збільшився на 0,01 і на 0,10 відповідно;

– коефіцієнт маневреності покращив своє значення за останні два роки, але загальне його значення є від'ємним, а це говорить про те, що частка власного капіталу підприємства вкладена в обігові засоби є дуже низькою;

В основному для ПАТ «Охтирського пивоварного заводу» інвестиційна активність є дуже незначною, це пов'язано з недосконалою інвестиційною політикою підприємства та відсутністю чітких програм уряду для підтримки таких підприємств. Саме нестача власних обігових та довгострокових позикових коштів для формування запасів призводить до незадовільної фінансової ситуації.

Для того, щоб вдосконалити ефективність системи інвестиційного менеджменту ПАТ «Охтирський пивоварний завод» пропонуємо декілька напрямів його розвитку:

1. Вдосконалення організаційної структури підприємства, що буде пов'язане з введенням до штату працівників посади інвестиційного менеджера загального профілю. Витрати будуть становити: 1) зарплата – 2500 грн., 2) ноутбук – 6000 грн., 3) меблі – 800 грн. Загальні витрати 9300 грн., з них: 2600 – щомісяця, 6700 – разові.

2. Залучення додаткових інвестицій у виробництво і маркетингову діяльність ПАТ «ОПЗ» необхідно створити проект розвитку виробничої та маркетингової діяльності. Провівши зміни у виробництві можна буде вилучити додаткові кошти, внаслідок зменшення витрат на енергозабезпечення, виділили вільні кошти на маркетинг і підвищити рівень підприємства серед конкурентів.

3. Створення нового інвестиційного проекту по встановленню нової лінії розливу квасу, починаючи з червня 2012 року та нового безалкогольного напою «Тронка» за рахунок залучення прямих іноземних інвестицій. Проекти є унікальними тому, що при виготовленні квасу буде використовуватись раніше не відома технологічна формула, що забезпечить високий рівень якості та конкурентоспроможності.

Отже, за для цього необхідно провести такі заходи, наведені в табл. 2.

Таблиця 2

Економічний ефект від впроваджуваних заходів покращення управління виробництвом на підприємстві ПАТ «ОПЗ»

Заходи	Очікувані зміни	Витрати на впровадження заходу	Ефект від впровадження заходу
1. Автоматизація виробництва	До складу основних засобів виробництва на підприємстві добавиться механічна лопата, машина-підйомник. Збільшиться вартість основних засобів, збільшиться продуктивність праці робітника.	Вартість механічної лопати – 15 тис. грн., Машини-підйомника – 25 тис. грн. Витрати на паливо за рік – 115 тис. грн.	1. Збільшиться вартість основних засобів на 0,34%, відповідно це призведе до змін на цю ж саму величину обсягу виробництва продукції, фондовіддача, фондоозброєність робітників зросте. 2. Натомість зменшиться фондомісткість і збільшиться продуктивність праці робітників
2. Зменшення транспортних витрат на перевезення готової продукції до споживача	Збільшення парку машин заводу, розширення ринку збуту	Купівля двох машин «Газон», - 60 тис. грн. Витрати на паливо – 172,8 тис. грн. в рік	
Загальні витрати на впровадження новітнього обладнання та машин = 387,8 тис. грн.			
3. Запровадити систему сукупного планування виробництва	Збільшення витрат часу працівників планово-економічного відділу, їх навчання процесу сукупного планування	Надбавка до заробітної плати 2 провідним економістам протягом року у розмірі 10%, що складає 7 тис. грн.	Збільшення виробничої потужності на 15%, збільшення обсягу виробництва на 15% (на 9070,65 тис. грн.) і відповідно прибутку підприємства
Загальні витрати на впровадження системи сукупного планування = 9077,65 тис. грн.			
Разом = 9465,45 тис. грн.			

Так як основним ефектом від впровадження є збільшення виробничої потужності за рахунок купівлі машин і обладнання, то плановий обсяг виробництва буде більшим на 15%. Загальна виробнича потужність складає 70%, що дорівнює 61852 тис. грн. При її збільшенні потужності на 15% вона складатиме 85%, а дохід від реалізації дорівнюватиме $61852 \times 1,15 = 71129,8$ тис. грн. Тобто він зросте на $71129,8 - 61852 = 9277,8$ тис. грн.

Такі зміни матимуть і соціальний ефект, пов'язаний з покращенням умов праці робітників, зниженням плинності кадрів, покращенням психологічного клімату в трудовому колективі тощо. Але необхідно врахувати ще той фактор, що збільшенні обсягів виробництва заводу призведе до розширення ринку збуту. Можливі варіанти збільшення об'єму продажу наведено у табл. 3.

Таблиця 3

Прогнозований план обсягів продаж пива ПрАТ «Охтирський пивоварний завод» на 2013 р.

№	Можливі напрямки	2012 р. т. дал.	Прогноз на 2013 р.	
			т. дал.	до 2009 р., %
1	місто Охтирка і район	51,00	58,65	115
2	місто Суми	51,80	59,57	115
3	місто Лебедин і район	9,30	10,695	115
4	місто Тростянець і район	13,20	15,18	115
5	місто Краснопілля і район	2,50	2,875	115
6	села В. Писарівка і район	10,80	12,42	115
7	Інші райони Сумської обл. (м. Путівль, Білопілля, м. Ромни)	4,30	4,945	115
8	Полтавська область (м. Полтава, м. Зіньків, смт. Котельва, м. Гадяч)	0,50	0,575	115
9	Харківська область (м. Харків, смт. Красний Кут)	22,80	26,22	115
10	Інші (м. Дніпропетровськ, м. Донецьк, м. Луганськ)	0,4	0,46	115
ВСЬОГО:		166,60	191,59	115

Заходами з покращення роботи збутової діяльності є: 1) введення посади мерчендайзера, що дозволить продукції заводу бути більш конкурентоспроможнішою; 2) проведення виставок, ярмарок, дегустацій дасть можливість популяризувати продукцію; 3) модернізація сайту підприємства допоможе привернути увагу тих, хто полюбляє соціальні мережі; 4) збільшення потужності підприємства на 15%. Загальні витрати складуть 122,308 тис. грн. З них 35,414 тис. грн. будуть витрачені одноразово, інші 86,894 тис. грн. – щорічно. Використані заходи збільшать дохід на 25% або на $61852 \times 0,25 = 15462$ грн. Загальні витрати на проект покращення виробничої та маркетингової діяльності – 9587,758 тис. грн.

Визначимо на скільки ефективними є запропоновані заходи, щодо покращення роботи підприємства за допомогою визначення чистого дисконтованого доходу. Очікувані умови реалізації інвестиційного проекту характеризуються наступними даними: плата за кредит – $k = 18\%$ (відповідно до даних Приватбанку); рівень інфляції – $i = 13\%$; рівень ризику інноваційного проекту – $r = 11\%$.

Витрати на очікувані результати від реалізації проекту приведені в табл. 4.

Таблиця 4

Витрати на очікувані результати від реалізації інноваційного проекту

Роки	Витрати, тис. грн.	Результати, тис. грн.
2012	9587,758	-
2013	9552,344	15463
2014	9074,727	16236,15
2015	8620,99	17047,96
2016	8189,94	17900,36

Візьмемо тенденцію до щорічного зменшення витрат на 5% та відповідно збільшення доходу, внаслідок: підвищення цін на продукцію; оновлення обладнання; підвищення продуктивності праці; розширення ринку збуту та ін. Розрахунок чистого дисконтованого доходу і чистої приведеної вартості здійснено в табличній формі (табл. 5).

Таблиця 5

Розрахунок чистого дисконтованого доходу і чистої приведеної вартості

t	K_t	D_t	$\frac{1}{(1+d)^t}$	$\frac{D_t}{(1+d)^t}$	$\frac{-K_t}{(1+d)^t}$	ЧДД	ЧПВ
2012	9587,758	-	1	0	-9587,76	9587,76	-9587,76
2013	9552,344	15463	0,714	11040,58	-6820,37	4220,208	-5367,55
2014	9074,727	16236,15	0,51	8280,437	-4628,11	3652,326	-1715,23
2015	8620,99	17047,96	0,364	6205,457	-3138,04	3067,417	1352,191
2016	8189,94	17900,36	0,26	4654,093	-2129,38	2524,709	3876,9
Разом	45025,76	66647,47	-	30180,57	-26303,7	3876,902	-

Аналіз табл. 5 показав, що чистий дисконтований дохід на кінець періоду експлуатації – додатний, з цього випливає, що при заданій ставці дисконту ($d = 0,4$) проект є ефективним. Визначимо індекс доходності проекту розвитку виробництва (ІД), який дасть змогу оцінити відносну величину ефекту від реалізації проекту.

$$I_D = \frac{30180,57}{26303,7} = 1.15 > 1 \text{ – проект ефективний} \quad (1)$$

Визначимо середньорічну рентабельність проекту (P), яка показує співвідношення між середньорічними надходженнями та початковими інвестиціями.

$$P = \frac{I_D}{n} * 100\% = \frac{1.15}{4} * 100\% = 28.75\% > d = 40\% \quad (2)$$

Як видно із таблиці, термін окупності проекту, тобто проміжок часу, який необхідний для того, щоб відшкодувати початкові інвестиції починається з 2014 року. Графік зміни ЧПВ за роками впровадження проекту зображено на рис. 1.

Отже, проаналізувавши інвестиційний проект, можна зробити висновок, що в 2012-2013 рр. проект є неефективним, але потім, з 2014 року чиста приведена вартість проекту є додатною і проект є ефективним.



Рис. 1. Динаміка зміни ЧПВ за роками впровадження проекту

Наступним напрямом удосконалення інвестиційного менеджменту на підприємстві є створення інноваційного проекту по встановленню нової лінії розливу квасу та нового безалкогольного напою «Тронка», буде виготовлятися з води Артезіанської свердловини, що знаходиться на території заводу та Бучанської водоносного горизонту разом з добавкою натурального яблучного соку.

Але для того, щоб розпочати проект необхідні значні витрати на встановлення нової лінії розливу, які будуть у вигляді прямих іноземних інвестицій – вкладення капіталу з метою придбання і реального контролю над певними об'єктами власності і іншої країні. Головним інвестором проекту буде польська фірма по виготовленню соків та безалкогольних напоїв «Смайленд» [8, с. 67]. Але перед тим, як вкладати кошти підприємство повинно провести SWOT аналіз, результати якого в подальшому можуть бути використані для формулювання і вибору стратегій підприємства. Він проводиться з метою дослідження підприємства як господарюючої системи у певному ринковому середовищі.

У табл. 6 проведемо SWOT-аналіз підприємства ПАТ «ОПЗ».

Таблиця 6

Оцінка ризиків SWOT-аналіз

Сильні сторони підприємства	Слабі сторони підприємства
1. Наявність надійних постачальників сировини; 2. Наявність унікальної води Бучанської водоносного горизонту, що відповідає вимогам до якості води (відповідає вимогам ГОСТу 2874-82, в 1 см. куб води кількість мікроорганізмів від 7 до 22 при нормі 100); 3. Корисність виробленої продукції, 4. Добре налагоджений маркетинг, завдяки ЗАТ «Оболонь», в т.ч. експорт продукції; 5. Сучасні технології, розроблені технологами ЗАТ «Оболонь»; 6. Сформований ринок продажів на ТМ "Живчик"	1. Обмежені можливості фінансування проекту за рахунок власних коштів; 2. Насиченість ринку безалкогольних напоїв.
Можливості	Загрози
1. Розширення асортименту видів продукції; 2. Розширення ринків збуту за рахунок каналів ЗАТ «Оболонь».	1. Нестабільність макроекономічної ситуації і законодавчої бази.

Отже, ефективність залучення власних та прямих іноземних інвестицій на освоєння нововведень виявиться в зниженні собівартості продукції за рахунок зменшення енергомісткості обладнання, зростанні фондоозброєності і продуктивності праці через автоматизацію виробництва, збільшенні обсягу реалізації продукції, внаслідок проведення заходів у виробничій та маркетинговій діяльності, підвищенні рентабельності, продажів та інших виробничих і фінансових показників.

Для вдосконалення ефективності інвестиційного менеджменту на досліджуваному підприємстві рекомендовано такі напрямки: 1) удосконалити організаційну структури підприємства, шляхом впровадження посади менеджера з інвестицій; 2) залучити додаткові інвестиції у проект покращення виробничої та маркетингової діяльності; 3) створити новий інвестиційний проект з залученням прямих іноземних інвестицій у встановлення нової квасної лінії та розливу безалкогольного напою «Тронка».

Література

1. Краус Н.М. Інвестиційний менеджмент / Н.М.Краус. – Полтава: ПП Гаража М.Ф. – 2011. – 176 с.
2. Польшаков В.І. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Н.В.Ткаленко, В.І. Польшаков. – К.: Кондор. – 2009. – 172 с.

3. Скібіцький О.В. Інноваційний та інвестиційний менеджмент: навч. посіб./ О.М. Скібіцький. – К.: Центр навчальної літератури. – 2009. – 405 с.
4. Федоренко В.Г. Інвестування: підручник / В.Г. Федоренко. – М. : Алерто. – 2009. – 544 с.
5. Федулова І.В. Стан інноваційної діяльності харчової промисловості / І.В.Федулова // Економічний форум. – 2011. – № 2. – С. 12.
6. Федоренко В.Г. Динаміка і тенденції інвестування вітчизняної економіки / В.Г.Федоренко, С.В.Палица. – Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – №23. – С. 24-26.
7. Погасій С.О. Інвестиційний менеджмент (в прикладах і завданнях): навч. посіб. / С.О. Погасій, О.В. Познякова, Ю.В. Краснокутська. – Х. : ХНАМГ. – 2009. – 337 с.
8. Шкурпій О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / О.В. Шкурпій, В.В.Гончаренко, І.А. Артеменко, А.А.Пожар, І.О.Пінчук, Строчи́хін Ю.Ф. /За ред. О.В.Шкурпій – К.: Центр учбової літератури. – 2012. – 369 с.

621.31: 332

Самойленко І.О., к.е.н.,
Харківська національна академія міського господарства

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

На сторінках політичних часописів та фахових видань останніми роками здійснюється активна дискусія щодо перспектив побудови країни з євроінтеграційним курсом розвитку та громадянського суспільства в Україні, яке, за логікою, є новим, якісно іншим етапом у функціонуванні нашої держави після становлення демократичного політичного ладу. На сьогодні очевидними є: неналежний рівень співробітництва органів виконавчої влади, місцевих органів самоврядування, енергетичних компаній та громадських об'єднань споживачів; слабкість інституцій громадянського суспільства; низький рівень довіри до енергетичних компаній з боку споживачів.

У зв'язку з цим, надзвичайно важливою є розробка нових, дієвих механізмів з питань вдосконалення регулювання відносин в електроенергетиці (зокрема, стосовно взаємодії органів регіонального управління, місцевого самоврядування, енергокомпаній зі споживачами електроенергії), які б не на декларативному, а на рівні реальних справ доводили громадянам України переваги побудови громадянського суспільства, роблячи цей процес невідворотнім. На сьогодні, на жаль, держава має недостатньо помітні здобутки в цій царині. Зокрема, про існування Громадської ради при Національній комісії регулювання електроенергетики України у нашій державі понад 70% громадян країни навіть і не чули.

«Станом на сьогоднішній день в Україні відсутня стратегія розвитку енергопостачальних компаній щодо взаємовідносин між енергокомпаніями та споживачами. Крім того, перелік послуг, пов'язаних із електропостачанням, їх вартість та механізм їх надання суттєво відрізняються в різних компаніях, що відповідно приводить і до різного фінансового результату», – Коломієць Р.І., Шурин О.А. [1].

«... в електроенергетиці існують економічні проблеми, які вимагають подальшого вирішення, і тому потрібна відповідна робота у цьому напрямку. Для ефективного розвитку галузі необхідне удосконалення як конкретних методів, так і всього економічного механізму управління діяльністю облэнерго і їх взаємовідносин з іншими підприємствами та споживачами», – Плакіда В.Т. [2, с. 1].

«Сьогодні, енергопостачальна компанія повинна формувати нову філософію обслуговування споживачів, мірою якої стає не кількість відпущених кіловат-годин, а задоволення кінцевої потреби споживачів, які вимагають тієї чи іншої кількості електроенергії залежно від ефективності її використання і оплати, – Крикавський Є., Косар Н., Мороз Л. [3, с. 91].

Дослідження цих авторів та інших: Франчука І.А., Тасімової О.Ю., Романі шина В., Губрієнко О.М. [4, 5, 6, 7] свідчать про недостатність наукових досліджень, в яких були б комплексно розглянуті різні аспекти взаємовідносин енергетичних підприємств та споживачів, тому, метою даного дослідження є визначення кроків які повинно здійснити енергетичне підприємство для підвищення ефективності своєї діяльності в контексті максимального задоволення вимог і потреб споживачів.

Відмінною рисою сучасної розвинутої країни є належне задоволення потреб її громадян. Причому зростання рівня потреб життя тягне за собою зростання потреб населення, на задоволення яких спрямована діяльність господарюючих суб'єктів, в тому числі і енергетичних компаній. Задоволення потреб громадян в електроенергії здійснюється на ринку електроенергії де взаємодіють